

sindicato
labrego galego
comisións labregas

SEGURIDADE VIAL E PREVENCIÓN DE RISCOS ESPECÍFICOS NA MAQUINARIA AGRÍCOLA

RISCO DE ENVORCO

Envorcos laterais

Conducir sempre o tractor a unha distancia prudencial das zonas do terreo que por presentar desniveles (zanxas, canais, regueiras, taludes, cunetas, etc.)

Ao iniciar o descenso por unha pendente, sobre todo se o tractor arrastra un remolque cargado, poñer a velocidade máis curta.

Cando se circula transportando remolques excesivamente cargados e sen sistemas de freado independente, evitárase a parada brusca do tractor.

Ao realizar labores de arado levantarase o apeiro ao efectuar os xiros ou cambios de sentido no labor, co fin de evitar empurres do terreo :

- Sempre que os labores a realizar o permitan, utilízase a máxima anchura de vía posible, tanto nas rodas traseiras coma nas dianteiras, co que se mellora a estabilidade do tractor.
- En circulación normal, os pedais de freo deberán levarse bloqueados mediante o ferrollo de blocaxe
- A circulación entre parcelas a distinto nivel debe facerse sempre por accesos adecuados construídos a tal fin, e nunca remontando ou descendendo o talud ou parede de desnivel
- Baches ou calquera outra elevación ou depresión do terreo.

Envorcos hacia atrás

Elixir apeiros apropiados ao tipo de tractor empregado de forma que non ofrezan excesiva resistencia ao avance do tractor.

Evitar así mesmo a subida de pendentes fortes transportando apeiros pesados suspendidos ou remolques excesivamente cargados, lastrándose adecuadamente o eixe dianteiro.

En terreo con forte pendente, ao realizar cambios no sentido da marcha, compre maniobrar lentamente de forma tal que a parte dianteira do tractor quede sempre na parte máis baixa do terreo.

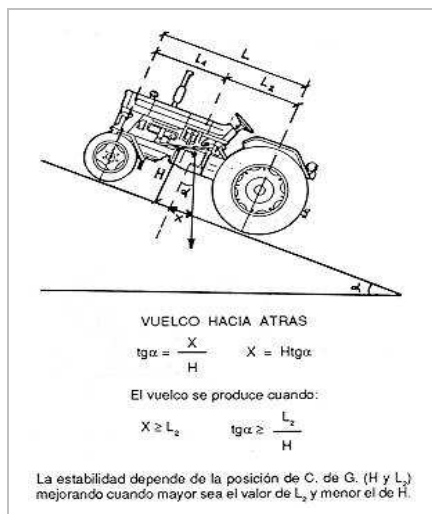
Independentemente das normas adoptadas para evitar o "encabritamiento" do tractor, en caso de iniciarse éste, deberáse pisar inmediatamente o pedal de embrague para que o tractor volva a súa posición normal.

Ao enganchar o remolque ao tractor procurarase que o punto de enganche quede o mais baixo posible.

- Cando en traballos de laboreo se encontre unha resistencia acusada no terreo que impida a marcha normal do tractor, non forzalo acelerando e embragando bruscamente.
- A utilización de apeiros con desenganche automático evita os riscos procedentes das resistencias acusadas.

Cando o tractor sufra un atasco no terreo, nunca debemos intentar sacalo colocando debaixo das rodas motrices.

obxectos tales como: ramas, pedras, etc. (Risco de encabritamento).

Atropelos

Outro dos principais riscos no relativo á mobilidade da maquinaria agraria que se aprecia como importante é o risco de atropelo de terceiras persoas ou o autoatropelo.

O risco por atropelo derivado da circulación do tractor é outro dos accidentes frecuentes apuntados polo sector. Isto é especialmente frecuente no traballo con motocultores.

O tractor pode provocar accidentes a terceiras persoas. Nos casos nos que o tractor atropela ao seu propio condutor fábase de autoatropelo. Este risco está asociado sempre a paradas e estacionamentos defectuosos.

Compre pois extremar a precaución, accionando todos os mecanismos de seguridade dispoñibles, cada vez que se efectúe un estacionamento (e moi especialmente si se realiza en terreo ou nun vial con pendente).

RISCO DERIVADOS DA CIRCULACIÓN

Tipos de erros e perigos

VIRAXES INCORRECTAS :

- Soe ser unha das infraccións máis frecuentes. Compre pois realizar as viraxes con estricta observancia do Código de circulación, mesmo en aqueles viais, que poidamos considerar de baixa perigosidade.

DISTRACCIÓNS E FALLA DE ATENCIÓN

Este é un dos comportamentos, asociados á subestimación dos riscos e dos perigos, onde máis necesario semella un traballo de concienciación dos mesmos. É obvio que ante tal situación a recomendación non pode ser outra, que a de baixo ningún concepto caer na distracción ou subestimación do risco ou dos perigos potenciais, por moi ben que se coñeza o vial polo que se circula.

NON RESPETAR OS CEDAS E OS STOPS

Respecto escrupuloso as sinais de STOP e CEDA O PASO, máxime tratándose de riscos e perigos que non son descoñecidos para ningún usuario habitual de maquinaria agrícola .

INVASIÓN PARCIAL DO SENTIDO CONTRARIO

A invasión parcial do sentido contrario de circulación ten a súa causa con frecuencia na estreitez de moitos viais públicos no medio rural, así como a escaseza de arcéns (ou en todo caso a existencia de arcéns con insuficiente anchura). Non obstante compre evitar sempre a invasión parcial do sentido de circulación contrario, mesmo coas dificultades que isto implica en viais estreitos que non dispoñen de arcéns ou carrís propiamente ditos.

VELOCIDADE INADECUADA :

 A xa comentada estricte observancia do Código de circulación debe levarnos a non caer en infraccións do mesmo e por tanto a un respecto escrupuloso dos Límites de velocidade establecidos para a maquinaria agrícola.

A análise dos riscos máis frecuentes que se sinalan nos parágrafos anteriores, lévanos a establecer, tanto para a fase anterior a circulación coa maquinaria como para a circulación propiamente dita, unha serie de **RECOMENDACIÓNS BÁSICAS**.

Antes de circular

- É importante realizar antes de comezar a traballar unha comprobación visual do estado da máquina, botándolle un vistazo a freos, dirección, intermitentes, ás luces de freado e ao alumeadado, partes móbiles, etc....Nese senso é especialmente aconsellable a revisión dos elementos de iluminación, especialmente si se vai traballar de noite.
- Manter limpos os cristais da cabina , así como os espellos retrovisores, unha boa visibilidade pode evitar accidentes.
- Limpar a terra das lámpadas e da matrícula.
- Non intervir na maquinaria, nin modificar ou eliminar elementos de vital importancia para a seguridade, tales coma cabinas, elementos de protección, etc.
- Recoller o apeiro á súa mínima altura para circular por estrada.
- Non sobrecargar nunca o tractor.
- Como recomendación para circular por vias en bo estado, non superar nunca 1,5 veces o peso do tractor. Fóra de vias nin sequera alcanzar esa cifra.
- Baixo ningún concepto debese circular con persoas no tractor ou remolques.

- Enganchar o remolque ó tractor no punto máis baixo sinalado polo fabricante.
- Sinalizar os extremos do apeiro con trapos de cores vivas. Si se circula en condicións de mala visibilidade colocar unha luz vermella sobre o seu extremo.
- Compre ter en conta que o cumprimento das recomendacións do manual de utilización da máquina proporcionado polo operador, é un elemento básico para evitar problemas de toda índole, pero tamén é sobre todo para evitar problemas de seguridade vial.

...Circulando....

- Respetar escrupulosamente todas as normas do Código de Circulación.

Aínda que poida parecer obvia, compre facer especial fincapé nesta recomendación, xa que sobre todo en Estradas e camiños do medio rural e en Estradas estatais e autonómicas de escasa intensidade de circulación, téndese a unha interpretación laxa do Código de circulación ou mesmo a ignoralo abertamente.

- A velocidade non pode superar os 40 Km/h.
- Evitar incorporacións en curvas sen visibilidade (curvas e cambios de rasante).
- Evitar incorporacións con moito nivel, en especial si arrastra un remolque cargado.
- Circular polo arcén, arrimado o máis posible á dereita da calzada, facilitando o adiantamento de outros vehículos.
- Sinalizar tódalas accións co tempo suficiente.
- Nunca deixar desprazar o tractor en punto morto.

OUTROS RISCOS ESPECÍFICOS NO USO DO TRACTOR

OPERACIÓNS BÁSICAS QUE ENTRAÑAN RISCOS:

SELECCIÓN DO APEIRO/MÁQUINA AXEITADA A POTENCIA DO TRACTOR

É importante seleccionar a máquina de características máis axeitadas á potencia de un tractor ou viceversa, xa que se poden provocar rápidos quentamentos no motor e agotamentos prematuros do mesmo que dean lugar a posibles accidentes de traballo.

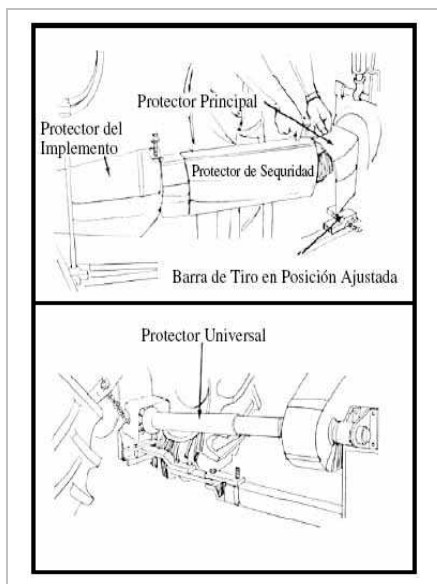
ENGANCHE DO TRACTOR

O acoplamento do remolque ou lanza oscilante, consistente en poñer o punto de enganche da máquina á altura do enganche do tractor, mediante un calzo, debe facerse sempre conforme o orde de pasos e procedementos de seguridade recomendados polo fabricante.

CONEXIÓN DA TOMA DE FORZA

O eixe da toma de forza do tractor conéctase ó eixe de entrada de forza da máquina a accionar mediante unha árbore universal telescópica con dobre xunta cardan. Para eso, terase en conta que o enganche se efectúe o máis centrado posible.

🔥 ARRANQUE DO TRACTOR

Deberase efectuar co tractor parado, desembragada a toma de forza, ca palanca de velocidades en punto morto, pisado o pedal de embrague e freado co freo de contención.

🔥 RISCOS DE ATRAPAMENTO

O atrapamento pode ser causado polo tractor e/ou apeiro no proceso de enganche e acoplamento do apeiro, ou no caso de que un individuo é atrapado polo tractor contra un elemento ríxido, en xeral, as paredes de naves e almacéns. Trátase dun tipo de accidente relativamente frecuente e nalgúns casos con consecuencias que van de lesións de diversa gravidade, ate a morte.

Que medidas preventivas tomar ?

- Comprobar colocación de espellos e inexistencia de ángulos mortos.
- Asegurarse de que non hai ningunha persoa no radio de manobra do conxunto tractor-apeiro.
- Ao deter o tractor, colocar o apeiro no chan.
- Evitar traballar na medida do posible baixo apeiros suspendidos.
- Facer o accionamento do mecanismo hidráulico dende a posición máis segura.
- Colocar calzos por si fallara o hidráulico.
- A toma de forza deberá ter, sempre que non este acoplada, o seu escudo de protección colocado.
- Antes de estacionar o tractor, si este portase apeiros suspendidos (en especial, arados de vertedreira) purga-la enerxía residual dos seus mecanismos antes de colocalo sobre o chan.
- Manexar o acelerador e embrague con extrema suavidade.
- Ter en todo momento á vista á persoa que realiza o enganche do apeiro.
- Manter portas e ventaiñas de cabina abertas, a radio apagada para oír-las indicacións da outra persoa.
- Se non se entende con claridade o que é preciso facer, dete-lo tractor, baixar e comprobalo persoalmente.
- Compre recordar por último que debemos ser especialmente coidadosos cando esteamos tratando de enganchar apeiros sen acople directo e con axuda de outra persoa.

🔥 RISCO POR RUIDO .

Os tractores (e a maquinaria agrícola) emiten unha certa cantidade de ruído provocado especialmente polos motores de explosión.

Este ruído intenso e repetitivo ó que o traballador está exposto ó longo da súa vida laboral pode producir certas lesións máis ou menos graves e nalgúns casos irreversibles.

A problemática do ruído intenso e contínuo

- Este tipo de ruído pode provocar xordeira (reversible e irreversible)
- Pode haber unha perda de audición progresiva e lenta sen darse conta salvo porque cada vez se eleva máis o volume da radio ou da televisión, ou se solicita a menudo a repetición de frases no diálogo.
- Pode provocar manifestacións de tipo nervioso, como irritabilidade, insomnio, falta de atención, aumento da presión arterial, diminución da agudeza visual, etc.

Que medidas preventivas tomar ?

- Adquirir unha maquinaria agrícola que emita un nivel de ruído o máis baixo posible dentro da gama existente.
- Decantarse, na medida do posible, polas máquinas provistas de cabina pechada.
- Usar protectores auditivos como tapóns antiruído, cascos auriculares, etc.
- Realizar rotacións ou cambios periódicos nas labores do persoal si fora posible.
- Someterse periodicamente a exames médicos.

RISCO POR VIBRACIÓNS

Son producidas polas propias vibracións do motor e as irregularidades do terreo, aínda que nalgúns casos se deben tamén á falta de amortiguación do asento do condutor.

Que medidas preventivas tomar ?

- Usar asentos en perfectas condicións, con repousabrazos e respaldo adecuados.
- Axustar o asento para evitar doenzas de lombo.
- Comprobar a altura e profundidade do asento, altura e ángulo do respaldo, movemento cara adiante e atrás, e posibilidade de xiro (especialmente si se pasan períodos prolongados de tempo mirando cara atrás).
- Comprobar que o asento absorba vibracións (boa amortiguación).
- Baixarse do tractor cada hora máis ou menos, e facer algo activo durante 5-10 minutos.
- É tamén recomendable o uso de faixas antivibratorias.

● RISCOS ERGONÓMICOS

Os riscos ergonómicos poden dar lugar a aparición de lesións e enfermidades diversas, con un ritmo de desenvolvemento máis lento, pero con frecuencia con resultados de doenzas irreversibles. Por eso o tractor debe cumprir cunha serie de factores ergonómicos que permitan unha total adaptación do traballo ó home:

- Dende a súa posición de sentado, o tractorista debe ter acceso a tódolos mandos da máquina.
- O asento debe ter amortiguación suficiente e cinto abdominal antivibratorio.
- A visibilidade debe ser boa en tódalas direccións.
- O acceso ó posto de conducción efectuarase por una porta o máis ampla posible, facilitando a entrada por un estribo e uns asideiros no marco e no tirador interno da porta.
- É recomendable a instalación de calefacción e ventilación, que cree un ambiente de traballo confortable, o que contribuirá a retardar a fatiga do operario influíndo positivamente no rendemento do traballo e na prevención de accidentes

OPERACIÓNS DE MANTEMENTO PARA MINIMIZAR RISCOS

Para previr posibles riscos laborais nos traballos agrícolas con tractores, deberase facer unha serie de comprobacións, que si ben son moi sinxelas e rutinarias, serven para evitar riscos innecesarios.

1. DIARIAS

- Nivel de aceite do cárter e do sistema hidráulico.
- Nivel de auga do circuíto de refrixeración.

2. PERIÓDICAS

- Presión dos pneumáticos
- Cambio de filtro de aceite e de combustible
- Nivel do electrólito da batería
- Lavado do circuíto de refrixeración
- Engraxado segundo indicacións do fabricante.